

KLAPLONG

PNEUMOTHORAX

Inleiding

U bent opgenomen in het ziekenhuis omdat u een klaplong, ook wel pneumothorax genoemd, heeft. In deze folder krijgt u informatie over deze aandoening. Mocht u na het lezen van de folder nog vragen hebben dan kunt u deze stellen aan uw behandelend arts of de verpleegkundige.

Wat is een klaplong?

Bij een klaplong zit er lucht in de borstholte, de ruimte tussen het long- en borstvlies. Daardoor valt de long samen (klaplong). Een klaplong kan spontaan ontstaan, maar ook na een medische ingreep of bij ziekten van het long- of borstvlies. De long kan gedeeltelijk of geheel samenvallen. Kortademigheid en pijn op de borst zijn vaak heviger als een groter gedeelte van de long is samengevallen. Bij mannen komt de aandoening vier keer vaker voor dan bij vrouwen. De oorzaak hiervan is niet bekend.

Klachten bij een klaplong

Als er weinig lucht in de pleuraholte is gekomen en de klaplong klein is, kan het zijn dat u niet merkt dat u een klaplong heeft. Het gat in de long waar de lucht doorheen is gekomen herstelt zich dan vanzelf en de long ontplooit zich weer.

Bij een grotere klaplong kunt u de volgende klachten hebben:

- acute, fel stekende pijn in de zij en in de schouder;
- kortademigheid en benauwdheid;
- hevige pijn op de borst;
- verhoogde hartslag;
- soms een droge hoest;
- blauw wordende huid.

De voorbereiding op de behandeling

De arts zal bekijken of u bloedverdunning gebruikt en deze zo nodig staken. Het is belangrijk dat u de opdracht van de arts hierin opvolgt. De arts bepaalt tijdens de behandeling of de bloedverdunning weer herstart kan worden.

De behandeling

Om vast te stellen of u een klaplong heeft, luistert de arts naar uw longen en laat de arts een röntgenfoto van uw borstkas maken.

De behandeling van een klaplong hangt af van de grootte van de klaplong:

- Bij een kleine klaplong is rust houden en het opvolgen van de leefregels voldoende. De long ontplooit zich dan vanzelf weer.
- Bij een grotere klaplong wordt u opgenomen in het ziekenhuis en plaatst de arts een pleuradrain (thoraxdrain). Dit is een slangetje dat onder plaatselijke verdoving tussen de 2 vliezen in de pleuraholte wordt geplaatst. Via het slangetje wordt de lucht weggezogen zodat de long zich weer ontplooit.
- De drain blijft enkele dagen zitten, afhankelijk van hoe snel de long weer ontplooid is. Tussentijds worden röntgenfoto's van uw borstkas gemaakt om te kijken of de long ontplooid is en de drain verwijderd kan worden.
- Soms besluit de arts om de long te 'plakken' door talkoplossing tussen de longvliezen aan te brengen. Hierdoor plakken de vliezen aan elkaar. Het aanbrengen van talkoplossing gebeurt via de drain. Dit wordt pleurodese genoemd.

De mate van mobilisatie hangt af van welke longdrain u gekregen heeft. De arts besluit welke vorm van drainage u krijgt.

Pleur Evac

Als u een Pleur Evac drain gekregen heeft, bent u wat beperkter in de bewegingsvrijheid. Als er een zuigdrainage is afgesproken, mag en kunt u niet vrij rondlopen en moet u bij het bed blijven. Er is dan een slang tussen de drain de vacuüm klok aan de muur bij uw bed die er zo min mogelijk afgehaald mag worden. Soms wordt er wel toiletverlof afgesproken, waardoor u wel naar het toilet mag lopen. De verpleegkundige haalt dan de slang van de drain af. U mag dit niet zelf doen.

U mag niet douchen tijdens deze behandeling.

Thopaz

Dit is een digitaal drainagesysteem. Bij de thopaz heeft u meer bewegingsvrijheid. U mag lopen over de afdeling. In verband met de veiligheid verzoeken wij u op de afdeling te blijven zolang u de Thopaz heeft.

De Thopaz moet wel af en toe in de oplader terug gezet worden om op te laden. Deze staat bij uw bed.

Ook bij deze vorm van drainage mag u niet douchen.

Mogelijke klachten en risico's

Zoals bij iedere ingreep, kunnen ook bij de behandeling van een klaplong klachten optreden. Gelukkig komen deze niet vaak voor en kunnen ze meestal verholpen of behandeld worden.

Mogelijke klachten zijn:

- Pijn: deze is vaak al aanwezig. Goede pijnstilling is altijd belangrijk, geef de pijnklachten daarom duidelijk aan;
- Luchtlekkage: bij zowel het natuurlijk beloop van de klaplong als bij de behandeling kan langdurige luchtlekkage blijven bestaan. Het gaatje in de long gaat dan minder snel dicht. Geduldig afwachten is noodzakelijk en soms wordt besloten tot een operatie of 'plakken' via de drain;
- Bloedingen: deze kunnen af en toe optreden door knappen van oude verklevingen, ontstaan bij een eerdere klaplong, of kunnen het gevolg zijn van behandeling(en);
- Infectie: het is altijd mogelijk dat een infectie van de huid rond de drain of binnen tussen de longvliezen optreedt;
- Spanningsklaplong: bij een onbehandelde klaplong, waarbij geen drain is ingebracht, kan een 'spanningsklaplong' ontstaan. Hierbij bestaat er een 'ventiel' tussen de luchtwegen en de borstholte. Tijdens het inademen wordt lucht naar de borstholte rond de long verplaatst. Soms is het noodzakelijk om direct met behulp van een naald lucht uit de borstholte te laten ontsnappen. Dit gebeurt nog voordat de diagnose is bevestigd met een röntgenfoto;
- Littekenweefsel: Er ontstaat een litteken op de plek waar de drain gezeten heeft. Een eventuele operatie, zal ook littekens geven. Dit zullen meestal kleine insteekplekken zijn.

Herstel en kans op herhaling

Een klaplong kan op een later tijdstip opnieuw optreden. Het 'plakken' is bedoeld om deze kans op herhaling te verkleinen. Elke 'plakbehandeling' heeft zijn eigen kans op herhaling:

Behandeling	Kans op herhaling
Zonder 'plakken'	30 - 40%
Met 'plakken' via drain	10%
Medische thoracoscopie	10%
VATS	5%
Thoracotomie	2%

De keuze voor behandeling wordt mede bepaald door het beroep, hobby's en vrijetijdsbesteding. Zo zullen activiteiten met grote drukverschillen en met gevaar, zoals duiken en parachutespringen, of activiteiten ver van de bewoonde wereld, zoals zeilen en bergbeklimmen, een rol kunnen spelen. Na de eerste behandeling, het inbrengen van een drain en afzuigen van de lucht, overlegt de arts met u of het nodig is om een aanvullende behandeling te ondergaan en welke voor u dan het meest geschikt is. Uiteindelijk maakt u hierin zelf een keuze. Afhankelijk van de lichamelijke situatie kan na een operatieve ingreep een kort verblijf op de Intensive Care noodzakelijk zijn.

Verloop

Een klaplong is een goedaardige aandoening, die ongemakken kent tijdens het herstel en als gevolg van de behandeling (pijn, voorgeschreven rust en beperking in verzorging). Volledig herstel wordt in principe bereikt.

Zoals eerder in deze folder is aangegeven, bestaat er op een later tijdstip wel een kans op herhaling.

Na ontslag en leefregels

Als de long weer ontplooid is, wordt de drain verwijderd en kunt u naar huis. Om de long daarna goed te laten herstellen, is het belangrijk om rust te nemen. De eerste 6 weken nadat u geholpen bent aan een klaplong, vragen wij u bepaalde

leefregels in acht te nemen. Wij adviseren u matig tot zwaar lichamelijk werk niet uit te voeren:

- zwaar tillen (boodschappen, kinderen);
- bukken zonder door de knieën te zakken en uit te blazen;
- zware huishoudelijke werkzaamheden (zoals stofzuigen/ramen zemen);
- bovenhands werken of reiken;
- sporten (recreatief wandelen en fietsen is wel toegestaan);
- persen bij de stoelgang (neem zo nodig laxerende voedingsproducten of overleg met uw huisarts over medicatie);
- een blaasinstrument bespelen;
- naar een discotheek gaan (harde bastonen);
- duiken;
- vliegen.

Bespreek bij het eerst volgende bezoek aan de polikliniek hoe u bovenstaande activiteiten weer kunt gaan hervatten.

Doorademen

Het is belangrijk dat u zich kunt ontspannen en durft door te ademen. Als pijn een belemmering vormt, overleg dan met uw arts over pijnmedicatie

Werk

Uw bedrijfsarts beoordeelt wanneer u uw werk weer kunt hervatten. Het gegeven dat u in de eerste weken geen zware lichamelijke arbeid kan verrichten speelt hierbij een belangrijke rol.

Roken

We adviseren u te stoppen met roken.

Seksualiteit

Hiervoor gelden geen belemmeringen. Pas wel op voor een te intensieve belasting.

Douchen

De eerste 2 dagen na verwijderen van de thoraxdrain mag u nog niet douchen. Het gaasje wat geplakt is op de plek waar de drain zat moet nog 48 uur blijven zitten om de insteek waar de

drain heeft gezeten goed te laten helen en mag daarom niet verwijderd worden. Na deze 2 dagen mag u weer gewoon douchen. Eventueel kunt u over het korstje ter bescherming een pleister plakken.

Controle

Na 6 weken komt u voor controle op de polikliniek. Hier wordt er nogmaals een röntgenfoto gemaakt van de borstkas om te kijken of de long ontplooid is gebleven. De afspraak krijgt u mee als u naar huis gaat of u krijgt deze thuisgestuurd.

Klachten met spoed

Ontstaan er onverhoopt thuis problemen, **binnen 48 uur** na ontslag, neem dan contact op met de polikliniek Longgeneeskunde.

U kunt de polikliniek Longgeneeskunde bereiken van 8.00 - 17.00 uur.

Franciscus Gasthuis

Polikliniek Longgeneeskunde,
via telefoonnummer **010 - 461 6800**.

Franciscus Vlietland

Afdeling Endoscopie,
via telefoonnummer **010 - 893 0000**

Buiten deze tijden wordt u bij spoed verzocht contact op te nemen met de Spoedeisende Hulp

Franciscus Gasthuis, via telefoonnummer 010- 4616720

Spoed Eisende Hulp,

Franciscus Vlietland, via telefoonnummer 010- 8930101
Na 21.00 uur contact opnemen met Franciscus Gasthuis.

Vragen?

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Uw behandelend arts of verpleegkundige beantwoorden ze graag. Als u klachten en/of suggesties heeft bent u welkom deze met ons te bespreken.

Ook kunt u dagelijks bellen naar (010) 461 - 6411.

Augustus 2021
1065